N°. 207. 1838.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Zondag en Maandag 19 en 20 Augustus.

Frankrijk.

Parijs, den 16den Augustus.

Voor een paar dagen werd, naar de berigten uit Zwitserland gemeld, [illegible] den prins Lodewijk op eene [illegible] wijs zou afloopen, door deszelfs vrijwillige verwijdering uit Zwitserland, waartoe de prins zelf te bereidwilliger zich zou getoond hebben, uit hoofde hij alsdan niet bepaald had te kiezen tusschen de betrekking van fransch en zwitsersch burger; aangezien hij, in het eerste geval, als een vreemdeling in Zwitserland zou beschouwd zijn geworden, en in het laatste als 't ware afstand deed van zijne eerzuchtige aanmatiging op den franschen troon. Heden intusschen vreest men, dat de zaak zelve niet zoo gemakkelijk als gehoopt werd zal ten einde komen. Het schijnt dat het fransch kabinet zich met de vrijwillige verwijdering van den prins niet vergenoegt. De heer *de Montebello* het voornemen van prins *Lodewijk* aan den heer *Molé* kenbaar gemaakt hebbende, had deze daarop geantwoord, dat Frankrijk zich niet tot den prins had gewend om diens verwijdering te bevorderen, maar tot het zwitsersch gouvernement, en dat deszelfs vrijwillige verwijdering natuurlijkerwijs naderhand zijn terugkeer in het kanton Thurgau zou ten gevolge hebben, wanneer hem zulks behaagde. Dienvolgens verlangt de heer *Molé* van het eedgenootschap eene verklaring, die voor de toekomst waarborgt geeft. — De bladen van het ministerie blijven, voor het overige, nu en dan nog bijzonderheden vermelden, die het gevaar van het verblijf des prinsen aan de fransche grenzen moeten aantoonen; de prins en degenen die hem omgaven namen eene houding aan, als ware hij werkelijk de souverein van een uit zijn land geweerd monarch. De bijzondere bij hem gedane aanzoeken om elders zijn verblijf te vestigen, had hij eerst beantwoord met te zeggen, dat zijn vermogen, zijnde 40,000 fr. rente, niet groot genoeg was om naar zijn stand in Engeland, het eenige land waar men hem dulden zou, te leven, en later was hij rond er voor uitgekomen, dat hij aan zijne onderdanen die zich aan zijne zaak hadden gewijd, verpligt was in de nabijheid te blijven.

— In onderscheidene bladen en zelfs heden in het *Journal des Débats* leest men het volgende:

„ Al de bijzondere brieven uit de noordelijke departementen spreken over de buitengewone drukte die er in de forten en kasteelen heerscht van Rijssel, Douai, Condé, Valenciennes, Bouchain, Maubeuge, le Quesnoy, Kamerrijk, Avesnes, Landrecies, Rocroy, Mezières, Sedan, Montmedy, Verdun, Longwy, Thionville, Metz, Bitche, Marsal, Thoul, Phalsburg, Lauterburg, Straatsburg, Schelestadt, Neufbrisach, Belfort, Besançon, enz. Al deze herstelde vestingen waren tot heden op den striktsten voet van vrede gebleven; thans houdt men zich ijverig bezig om derzelver garnizoenen te vermeerderen en het materieel op een ontzagverwekkenden voet te brengen."

In een ander berigt leest men, dat er eene algemeene formatie van de oorlogs-batterijen in de regimenten-artillerie plaats heeft. Veertien batterijen waren er dien ten gevolge geheel beschikbaar geworden. Waarschijnlijk zijn deze onderscheidene maatregelen, behalve de staatkundige inzigten, die men daarmede op het oog mag hebben, deels ook een gevolg van de voor eenige maanden door de kamers toegestane buitengewone oorlogscredieten voor de onderscheidene wapens.

— In de Roomsch-katholijke fransche kerk is gisteren eene lijkdienst voor de rust van *Napoleon* gehouden. Eene groote menigte woonde dezelve bij; ook aan de oude krijgsheden van het hotel der Invaliden had men toegangkaartjes gegeven, doch niemand van hen verschenen zijnde, vermoedt men, dat hun de vergunning geweigerd is.

— De maarschalk *Soult* heeft Parijs verlaten, om zich naar zijn landgoed St. Amand te begeven.

— Gisteren heeft zich hier het gerucht van den dood des kardinaals *Fesch* verspreid.

— De zaak van *Chaltas* schijnt nog met een' zekeren geheimzinnigen sluijer omgeven. Een der bladen verzekerde gisteren, dat hij reeds niet meer in de gevangenis was, maar in een ziekengesticht van de straat Poissonnière was overgebragt.

— De kweekelingen van het collegie Bourbon, gaan heden het Museum van Versailles bezigtigen.

— Volgens een opgemaakten staat hebben de onderscheiden bladen der hoofdstad voor het volgend getal exemplaren gedurende de maand Julij dagelijks doen zegelen. *La Presse*, 9700; *le Siècle* 11,666; het *Journal des Débats*, 9166; de *Constitutionel*, 5833; de *Gazette de France* 5000; de *Courrier français* 5000; de *Temps* 2475; de *Quotidienne* 3333; de *Estafette* 2000; het *Journal des* [illegible] de *National* [illegible] *France* 1450; *le Journal du Commerce* [illegible] 5308; *le Bon sens* 666. In de maand Julij was [illegible] het getal der dagbladen in het algemeen veel minder dan de vorige maanden, hetgeen toegeschreven wordt aan het uiteengaan van de kamers.

— Uit Tunis wordt van den 31sten Julij geschreven, dat de engelsche scheepsmagt, onder den admiraal *Stopfort*, sterk vijf linieschepen, een fregat, eene brik en eene stoomboot, aldaar van Maltha ter reede was gekomen en bij de scheepsdivisie van den schout-bij-nacht *Gallois* was genaderd. Van de stad en van de beide scheepsafdeelingen had men elkander met eereschoten begroet.

— Uit Madrid schrijft men van den 8sten Augustus:

„ De ministeriele crisis duurt voort en de gissingen zijn sedert gisteren nog vermeerderd. Twee dagbladen van eene ministeriele kleur, verzekeren stellig te weten, dat de crisis een' grooten stap tot hare ontwikkeling heeft gemaakt. De *Correo* en de *Espana* vermelden in 't kort den staat van zaken als 't volgt: de koningin stelt volkomen vertrouwen in hare raadslieden; in het kabinet zal ieder in zijne betrekking blijven. De gesteldheid van het ministerie is bevestigd.

„ Bij deze verklaringen van de beide half officiele bladen, kan men, schoon met een zeker wantrouwen, een vrij algemeen geloofd wordend gerucht voegen, volgens welk het ministerie de uitdrijving op het oog zou hebben van verscheidene personen, die door hunne kwalijkgezinde bemoeijingen hebben medegewerkt om den opperbevelhebber tegen het kabinet te verbitteren. Dezen geruchten ontbreekt echter alle bewijs van echtheid; stellig is het alleen, dat de ministers gisteren twee malen vergaderd zijn geweest. De hertog van Frias, de heeren *Martinez de la Rosa*, *Isturiz* en *Moscoso de Altamira* zijn in den raad geroepen, en na lange beraadslagingen heeft de president van den raad zich naar de koningin begeven."

Overigens houden de berigten uit Madrid, dat de karlistische benden in Gallicie den 30sten Julij in den omtrek van Ribadavia waren geslagen geworden, en even zoo de benden van *Felipe*, die Estramadura afliep, den 5den Augustus, in de vlakte van Oropesa.

— Volgens een schrijven uit Bayonne van den 11den was aan de kust van St. Jean de Luz den 9den eene fransche of engelsche stoomboot aangekomen, aan boord waarvan zich een aanzienlijk persoon, volgens sommigen een britsch generaal, of een fransch agent, bevond, waarna er eene zamenkomst was gehouden, tusschen den generaal *Jauregui*, de generaals *Hariepe* en *Nougies* en den bedoelden persoon. Van het oogmerk dier zamenkomst was niets uitgelekt.

— De fransche renten blijven met vrij veel navraag rijzende. Ook de portugesche fondsen waren heden gezocht, op het berigt dat de miguelistische chef *Remechido* eindelijk in handen der troepen van het bestuur gevallen en gefusilleerd was. De notering was heden (16 *Augustus*) 5 pCt. 111,75; 3 pCt. 80,95; Nap. r. 99,80. Sp. Ardoin 22⅝; Portugal 23⅝; Rom. L. 101¾.

Duitschland.

Frankfort, den 15den Augustus.

Te Hanover wil men weten dat binnen kort een nieuw koninklijk patent, de staatsregeling betreffende, verschijnen zal; maar omtrent den inhoud van dat verwachte staatsstuk zijn de gevoelens zeer uiteenloopende.

— Men schrijft uit Minden, dat de gezondheid van den aartsbisschop van Keulen sedert eenigen tijd in zeer bedenkelijken staat verkeert.

— Te Munster hebben de kweekelingen van het gijmnasium, ter gelegenheid van de verjaardag des Konings van Pruissen, op den 3den dezer, zich op eene vrij onbetamelijke wijs gedragen. Toen namelijk de directeur van het gesticht na den afloop van het feest de kreet van *leve de Koning!* aanhief, werd zulks door de kweekelingen niet alleen flaauw beantwoord, maar zelfs met blijken van afkeuring en gemor. In de groote zaal vond men 's Konings borstbeeld met eene zwarte stinkende stof overdekt. Men vermoedt dat de jonge lieden tot dit ergerlijk bedrijf door kwalijkgezinden opgermid zijn.

— De gezonken stoomboot *Leopold* is eindelijk behouden te Keulen aangebragt.

— Keizer *Nicolaas* is in den morgen van den 12den te Munchen aangekomen en heeft, na van paarden verwisseld te zijn, de reis naar Kreuth voortgezet.

— In de zitting van den zwitserschen landdag van den 7den is over de handelsbetrekkingen van Zwitserland met de naburige staten gehandeld. Uit het verslag van den voorzitter bleek, dat men zich te vergeefs zoo te Parijs als bij de Zuid-duitsche mogendheden om meerdere handelvrijheid had gewend. Beijeren, Baden en Wurtemberg waren ongezind om met Zwitserland een wederkeerig handeltraktaat te sluiten. Het hoofd der duitsche tolvereeniging, Pruissen, was ook niet gezind om den invoer in de verbondsstaten te verligten. Van eene door den Vorort benoemde commissie van drie leden hadden er twee zich tegen een zwitsersch tolstelsel, als represaille maatregel verklaard; het derde lid daarvoor. De landdag kon intusschen tot geen bepaald besluit komen, daar ook de leden het onderling niet eens konden worden, om de binnenlandsche handelvrijheid algemeener te maken. — In de landdagzitting van den 9den is de Aargausche klooster-aangelegenheid ter beraadslaging gebragt, doch ook daaromtrent kon, bij gebrek aan eene meerderheid, geen besluit worden genomen.

Uit Zwitserland is overigens geen nader nieuws, dan dat de Russische gezant aldaar, die te Bern resideert, terstond na de aankomst van een koerier uit St. Petersburg, een anderen koerier naar Parijs had afgezonden, en dadelijk daarop, van zijnen gezantschapssecretaris vergezeld, naar Lucern was afgereisd.

— De *Fränkische Merkur* geeft het volgende berigt uit Smyrna van 11 Julij:

» Omtrent de sedert drie maanden verspreide geruchten nopens eene onafhankelijk-verklaring van den Onderkoning van Egypte, weet men thans uit eene goede bron, dat de vertrouweling des Onderkonings, *Boghos*-Bei, eenen Engelschen agent naar Konstantinopel gezonden heeft, om te onderhandelen over eene geldelijke schadevergoeding, door den Onderkoning aan de Porte te betalen, ingeval dezelve hem als onafhankelijk wilde erkennen. Een op dit voorstel ontvangen weigerend antwoord, verbitterde *Mehemed*-Ali in de hoogste mate; en hij verklaarde alstoen aan de vreemde consuls, dat hij voornemens was sich geheel van de Porte los te scheuren. Hierop gaven de consuls het stellige antwoord, dat Europa nooit zou dulden, dat hij het oppergezag der Porte afwierp; deze verklaring schijnt hem, althans vooreerst, tot inkeer gebragt te hebben, terwijl de later gevolgde demonstratien der Engelsche en Fransche vloten daartoe nog sterker moesten medewerken."

— Te Weenen waren den 10den dezer genoteerd: 5 pCt. Met. 107¾; 4 pCt. 100⅝; 3 pCt. 81; Bankactien 1442.

Nederlanden.

Breda, den 18den Augustus.

Uit 's Gravenhage schrijft men van den 17den Augustus:

» Ofschoon de aanstaande verjaardag van Z. M. niet met buitengewone openbare feesten alhier schijnt te zullen worden gevierd, zoo blijft men niet achterlijk met de toebereidselen, om de bevolking dien dag in gepaste opgewektheid te doen doorbrengen. In de Maliebaan, onmiddelijk nabij deze residentie, wordt aan onderscheidene versieringen gearbeid, en zal er denkelijk weder een prachtig vuurwerk, illumatie in het bosch enz. plaats hebben.

» — Gisteren is het stoffelijk overschot van wijlen den graaf *W. F. van Reede*, in leven opperkamerheer des Konings, enz., naar Amerongen vervoerd, alwaar het in 't familie-graf zal worden bijgezet. Ook is gisteren ter aarde besteld het lijk van wijlen *G. A.* baron *Constant Rebecque de Villars*, sinds 1831 gepensioneerd generaal enz. In 1830 bekleedde hij, bij het uitbarsten van het oproer te Brussel, de betrekking van gouverneur der residentie aldaar. Hij verkeerde destijds in een ziekelijken toestand en gaf uit dien hoofde, op dat gewigtig oogenblik, *carte blanche*, zoo als hij zich uitdrukte, aan den generaal-majoor *W.* graaf *van Bijlandt*, toenmaligen provincialen kommandant van Zuid-Braband.

» — Naar men verzekert, zal Z. Exc. de baron *Fagel*, den 25sten dezer de residentie verlaten, om zijne betrekking als buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister te Parijs, van welke hij een geruimen tijd verwijderd geweest is, weder op te vatten.

» — Ten gevolge van eene zich voorgedaan hebbende vraag, hoedanig behoort te worden gehandeld ten aanzien van eenen door de stemgeregtigden benoemden stedelijken kiezer, die lezen noch schrijven kan, is dezer dagen door Z. M. beslist, dat kiezers die noch lezen noch schrijven kunnen, niet van het kiesregt kunnen versteken worden, maar hetzelve kunnen uitoefenen, hetzij door middel van vooraf ingevulde billetten, hetzij door middel van billetten in de kies-vergadering zelve door eenen anderen kiezer in wien zij vertrouwen stellen, in te vullen."

— De Nederlandsche marine heeft dezer dagen te betreuren het overlijden van den WEd. Gestr. heer *H. van der Beek*, 1ste luitenant-adjudant bij het korps mariniers te Vlissingen, en van den adelborst der eerste klasse *C. C. A. van Voorst*.

Volgens ontvangen tijdingen uit de Oost-Indien is op den 27sten Maart te Riouw, aan boord van de schoener *Krokodil*, overleden de luitenant ter zee van de tweede klasse *C. C. Lapron*.

— In de afgeloopene maand Julij zijn door het kanaal van Voorne 272 zeeschepen gevaren te weten: 162 te Hellevoetsluis binnengekomen en 110 uitgeloopen. Het getal der langs dit kanaal ingekomen zeeschepen over de eerste zeven maanden van dit jaar bedraagt 697 en dat der uitgeklaarde 482, te zamen een getal van 1179 bodems uitmakende.

— De nieuwe stoomboot voor de dienst tusschen Amsterdam en Kampen *Admiraal van Kinsbergen*, is in den namiddag van den 15den in de laatstgenoemde plaats, onder den toevloed der bewoners naar de kaaijen, aangekomen.

— Men schrijft uit Havelte (Drenthe), dat in die streken, met eene machine, eene soort van lange turf wordt gemaakt, van gewone grootte, doch die slechts een vierde van de gewone dikte heeft.

— De directie der handelmaatschappij heeft openbaar gemaakt, dat door haar te Rotterdam, op maandag den 24sten September zal geveild worden 657 kisten java-indigo, liggende aldaar, en op vrijdag den 28sten September, te Amsterdam, 1081 kisten java-indigo, liggende insgelijks aldaar.

De toevloed van nieuwsgierigen eergisteren te Mechelen, om op den eersten dag van het feest, den optogt der cavalcade bij te wonen, uit alle oorden van Belgie door middel van den spoorweg zamengevloeid, is ontzettend geweest. Te vergeefs — zegt een der brusselsche bladen — had het bestuur van den spoorweg de konvooijen verdubbeld, verdriedubbeld, verviervoudigd, zij kon geen genoegzaam getal plaatsen bezorgen. Om een denkbeeld te geven van de vraag naar plaatsen, kan strekken, dat na middernacht, op het oogenblik van vertrek van het laatste konvooi, er op het station van Mechelen meer dan 2000 personen stonden, die genoodzaakt waren te kiezen om in de open lucht te blijven, aan honger en dorst ten prooi, daar de geweldige massa volks de stad in staat van hongersnood had gebragt.» Gezegde cavalcade bestond voornamelijk uit een tiental fraaije wagens, waarin jonge dames waren gezeten, meerendeels allegorische personaadjen voorstellende. Volgens de schatting van het *Journal d'Anvers* zouden meer dan 40,000 vreemdelingen zich in Mechelen bevonden hebben.

— Vorst *Leopold* is eergisteren avond van Mechelen te Brussel teruggekomen. Des avonds te voren had hij, op de ontvangst van de door den baron *Stockmar* medegebragte depeches, met den minister van binnenlandsche zaken gearbeid. Zoo men wil, zouden deze depeches minder gunstig luiden met opzigt tot de territoriale kwestie.

— Uit Ostende wordt gemeld, dat vorst *Leopold* aldaar eerstdaags gewacht wordt. — De opening van het gedeelte des spoorwegs van Ostende wordt tegen den 27sten dezer te gemoet gezien.

— De patriottische vereeniging van Namen heeft een adres aan vorst *Leopold* gestemd tegen de 24 artikelen, waarin zij hem aan de woorden houdt, de Luxemburgsche deputatie gegeven, dat hij in de moeijelijke omstandigheden alles doen zou wat in het menschelijk vermogen is.

— Den 16den dezer hebben te Luik de eerste paardenwedloopen plaats gehad. Van de komst des hertogs *van Wellington* aldaar blijkt intusschen niets.

— Ter Antwerpsche beurs waren gisteren (17 *Augustus*) genoteerd: Belg. 101¾; 3 pCt. 73¾; O. Met. 107½; Spanje 20½; Nap. r. 93¾; Rom L. 101⅝; Certif. te Antw. 100½; Bras. 81¼. — Wissel op Amst. en Rott. ⅝ pCt. v. pap. en kont.

NEDERLAND.

Het is eene eigenschap, die men bij alle volken en alle tijden door, gelegenheid vond te kunnen opmerken, dat de menschen het er op schijnen toe te leggen, om den tijdgenoot en zelfs de nakomelingschap te misleiden, ten einde, door het kleuren van onregtvaardige handelingen en door het bewimpelen van onedele drijfveeren, dat onregtvaardige voor regt en billijk, dat onedele voor lofwaardige beginselen te doen doorgaan. Doch de geschiedenis, die verheven is boven het gevoel der stervelingen, weet dat mengelmoes van goed en kwaad te schiften, en aan alles deszelfs ware gedaante terug te geven. En daarvoor heeft zoowel hij onregt pleegt, als hij die dat onregt tracht te verglimpen. Men moet zich dan ook niet laten ontmoedigen, wanneer snoode daden bepreesd of goedgekeurd worden, omdat altijd, vroeg of laat, de Nemesis zich doet gevoelen. Dit dient vooral overdacht te worden in deze oogenblikken, waarin de Natie en derzelver achtingwaardig Hoofd zich opnieuw te leur gesteld vinden in billijke verwachtingen. Of hadden de leden der Staten-Generaal het geloof aan een niet spoedige eindbeslechting van onze verwikkelde, opzettelijk verwikkelde geschillen omtrent de scheiding met Belgie, zoodat zij zelfs het voldoende waanden, om de door de Regering voor een vol jaar gevraagde credieten, slechts tot het half jaar bepaald te hebben? terwijl de Regering in dat gevoelen eener spoedige beëindiging deelende, alleen zekerheidshalve de toestemming voor den geheelen jaarkring vroeg. De hinderpalen, die aan het definitief sluiten van een traktaat met den koning der Nederlanden worden in den weg gesteld door Engeland en Frankrijk, moeten zij niet in de oogen van alle weldenkenden eenen hoogst onaangenamen indruk maken; laat ons liever zeggen een diep leedwezen veroorzaken? Het is streelend, te zien, hoe uit Duitschland tegenwoordig billijke gevoelens omtrent Nederland worden aan den dag gelegd, dan wij vroeger ondervinden mogten, toen het geschrevene in de tegenstrijdige schriften van Belgische, of Engelsche en Fransche schrijvers eenen onverdienden blaam op ons wierpen; maar wat baat die verbeterde gezindheid, wanneer deze niet kennelijk wordt door handelingen? Wat baat het Nederland, of het Oosten en Noorden deszelfs belangen wil behartigen, wanneer het die belangen niet ernstiglijk doet ondersteunen in het Westen? Onder de vreemde bladen, die de twistzaak over Holland en Belgie het onpartijdigst en best in het licht gesteld hebben, verdient stellig het door het *Journal de la Haye* medegedeelde uit de *Cölnische Zeitung*, hetwelk ieders aandacht wel verdient. Dat artikel toont, bij de ongegrondheid der eischen van Belgie, tevens het onregtvaardige van Engelands en Frankrijks staatkunde aan, en doet aan de vraag herdenken, waarom hebben

die mogendheden wel in het belang van Belgie, Holland gedwongen tot de ontruiming der Citadel van Antwerpen en van de ontsluiting der Schelde; en waarom werd Belgie jegens Holland niet gedwongen tot ontruiming van het ingenomen grondgebied en de overneming der lasten bij de XXIV artikelen aan hetzelve opgelegd; daar toch die beide mogendheden zich belast hadden met het ten uitvoer leggen van het bewust traktaat ten opzigte van *beide* partijen? Die vraag wordt opgelost door het beschamend *eigenbelang*. De openbare meening heerscht thans in Duitschland, dat het een openlijk onregt zoude zijn, om Nederland andermaal den speelbal eener vuige eigenbelangzuchtige staatkunde te maken, door terug te willen komen op de XXIV artikelen; en een traktaat ten believe van Belgie te verscheuren, waardoor het alleen bestaat. De conferentie te Londen toone dat er een einde moet gemaakt worden aan eenen wederregtelijken staat van zaken, die nu door niets meer verbloemd of vergoelijkt kan worden, en bewijze, dat men den koning der Nederlanden geenen valstrik heeft gespannen om hem te brengen tot de aanneming van dat traktaat; zij zuivere zich door eene schitterende stem en zich-zelve regtvaardigende beslissing en handhaving van zijn regt, van al den smet, welke de zoo langdurige als bogtige gangen harer staatkunde sedert 1830 haar hebben aangewreven; toone de conferentie, dat het Oosten de pogingen van het Westen, om het voor Nederland uitputtend *status quo* langer eindeloos te doen voortduren, door het laten afspringen der onderhandelingen, onschadelijk kan maken, ook zonder nog tot de wapenen toevlugt te nemen; en moge het gevoel van eer, bij gebreke van gevoel van regt en billijkheid, haar zeggen hoe het traktaat der XXIV artikelen, zoals het gearresteerd is, ten volle ten uitvoer moet gelegd worden tegen een land, hetwelk in de belangen van Engeland en Frankrijk wel dient, maar door dat dienen van vreemde belangen, aan de verregaandste ondankbaarheid jegens deszelfs beweldadiger en aan de zwaarste pogingen tot het te gronde regelen van Nederland schuldig staat. Als Nederland nu, hoe dan ook, geen regt in Europa vinde, dan zoeke het andere middelen om zich staande te houden; of vruchteloos is het dat *van Speijk* den heldendood is gestorven; vruchteloos wordt de tiendaagsche veldtogt, en de verdedigers der Citadel hebben dan te vergeefs hun bloed doen stroomen voor eene alsdan onherstelbaar verlorene zaak! Maar God regeert; - die op Hem vertrouwt zal niet beschaamd worden.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Z. M. de koning van Denemarken heeft aan de heeren G. BEER en J. H. MAEDLER van *Berlijn*, de groote gouden medaille van burgerlijke verdienste toegekend, om hun zijne hooge tevredenheid te betoonen over hunne wetenschappelijke nasporingen optigtelijk de maan. Beide sterrekundigen hebben, gelijk bekend is, voor twee jaren eene uitvoerige kaart van de gezegde planeet uitgegeven, en onlangs dezelve met eene beschrijving ter verklaring doen vergezeld gaan, getiteld: De maan op zich-zelve beschouwd en in hare cosmische betrekkingen, of algemeene en vergelijkende selenographie, 1 deel 4°. De hierboven vermelde [illegible] den koning van [illegible] — De W[illegible] Göttingen als professor in [illegible] kliniek aangenomen. — De *Allgemeine Augsburgsche Zeitung* behelsde in een zijner jongste nommers een algemeen verslag van onderscheidene monumenten, die men in en buiten *Duitschland* wil oprigten. Wij merken daaruit onder anderen op, dat koning LODEWIJK van *Beijeren* eene bijdraag van 1000 flor. voor het monument van den Germaan HERMAN, heeft geschonken, de koning van *Pruissen* 100 Thlr. met vergunning van portvrijdom voor het comité door het geheele rijk; de koning van *Hanover* 20 Louis d'or, enz.

ENGELAND. — Dezer dagen werd te *Londen* eene bijeenkomst van omstreeks twee honderd schoolonderwijzers uit de stad en den omtrek gehouden, om te beraadslagen over een een aanbod der londensche universiteit, waarbij de leden van den schoolonderwijzersstand de gelegenheid wordt opengesteld, om het universiteits-onderwijs bij te wonen. De voorzitter, lord BROUGHAM, wijdde in den lof der hoogeschool uit en in dien van het, te *Londen* eveneens gevestigde *Kings-college*, als aan welke gestichten men jaarlijks voor 20 tot 30 ponden sterling evenveel konde leeren, als te *Oxford* en *Cambridge* voor 200 tot 300 ponden st. Deze vergelijking wordt intusschen door den *Times* in twijfel getrokkken. Het gedacht aanbod werd door de aanwezenden met erkentelijkheid aangenomen. — Een der [illegible] van OLIVIER CROMWELL, heeft aan het Museum van het *United Service* den degen geschonken, welken zijn voorvader voerde bij het beleg van *Brogheda*, den 10den September 1649, waarbij hij het eerst de bres beklom en de stad bemagtigde. Deze degen, waarvan het gevest den vorm van eene schulp heeft, draagt op het lemmet nog de sporen van twee kogels.

FRANKRIJK. — In hare openbare zitting van den 9den dezer heeft de fransche Akademie een prijs van 4000 fr. van de stichting van MONTHYON aan den heer E. ALLETZ toegewezen, voor zijn werk *Essai sur la démocratie nouvelle*, benevens nog een tweetal prijzen van 3000 en 2000 fr. ter bekrooning van zedekundige werken; zijnde dit jaar den grooten prijs-*Monthyon* niet toegewezen. In dezelfde zitting heeft de Akademie een prijs van 2000 fr. uitgeloofd voor een dichtstuk, dat het Museum van Versailles ten onderwerp heeft, te beantwoorden in 1839, en een' dergelijken prijs in het vak der welsprekenheid, voor eene lofrede op Mevrouw DE SEVIGNÉ, te beantwoorden in 1840. Voorts heeft de Akademie herinnerd aan eenige vroegere uitgeschrevene prijsvragen, te weten: die van de stichting MONTHYON, op welke in 1839 en 1840 de antwoorden worden te gemoet gezien, bevattende: 1. het onderzoek naar den invloed der spaansche letterkunde op de fransche, in het begin der zeventiende eeuw, en in het algemeen; wat de fransche van de vreemde letterkunde heeft ontleend en welk deszelfs tegenwoordig oorspronkelijk kenmerk is, zijnde een prijs van 3000 fr.; 2. voor de beste vertalingen van zedekundige werken, een prijs van 6000 fr.; en 3. een prijs van 10,000 fr., voor het beste treur- of tooneelspel, in vijf bedrijven, door een Franschman vervaardigd en in *Frankrijk* uitgegeven; deze prijsvraag werd reeds in 1831 uitgeschreven. Ten anderen, de prijsvraag van de stichting des barons GOBERT, waarbij eene som van 9000 fr. voor het welsprekendst geschreven stuk uit de fransche geschiedenis, uitgeloofd wordt; hierover zal de Akademie in Maart 1840 uitspraak doen. — De Akademie van opschriften en fraaije letteren heeft in hare algemeene zitting van den 11. dezer, insgelijks hare jaarlijksche toewijzing van prijzen gedaan, en wel aan den heer E. LABOULAYE voor zijne verhandeling, over de kenmerken en afwisselende lotgevallen van het regt van grondeigendom, sedert de regering van CONSTANTYN tot op het einde der zestiende eeuw, in de landen die tot het Romeinsche rijk in *Europa* behoord hebben; voorts een andere prijs aan den heer J. DESNOYERS, voor zijne verhandeling over de onderscheidene invallen der Aziatische en Afrikaansche Arabieren, zoo in het vaste land van *Italie* als in de eilanden die er toe behooren; de stichtingen door hen er gedaan en den invloed daarvan op den staat van het land en deszelfs bewoners. De numismatische prijs werd dit jaar aan den heer MILLINGEN toegekend voor zijn werk *Sylloge of ancient unedited coins*; eindelijk werd ook een viertal prijzen voor oudheidkundige werken toegekend. In de zitting van 1837 had de Akademie ter beantwoording voor 1839 uitgeschreven een onderzoek betrekkelijk de oude geschiedenis, over het leven en de regering van AUGUSTUS; thans heeft zij, ter inzending tegen 1840, eene geschiedenis verlangd der mathematische wetenschappen, der sterre- en aardrijkskunde in de school van Alexandrie; eindelijk zal ook deze Akademie in 1839 een prijs van de vermaking des barons GOBERT toewijzen voor het beste werk over de geschiedenis van Frankrijk en de studien daartoe behoorende. Het verslag over de prijsstoffen werd voorafgegaan door eene schitterende lofrede van den heer DAUNOU op het overleden medelid, den heer SYLVESTRE DE SACY. Het *Journal des Débats* van deze lofrede verslag gevende, zegt: » De heer DAUNOU, heeft dit, met zijne neigingen zoo overeenkomend leven van dien uitstekenden man, met eene naauwkeurigheid, eene liefde, met een' ernst en zoo gelukkig afgeschilderd, dat wij het betreuren slechts eenige uittreksels te kunnen mededeelen. Hij heeft hem voorgesteld, hoe hij door zijne zedige deugden den haat der menschen en de jammeren van den burgeroorlog ontging; hoe hij altijd het goede met kloekmoedigheid deed; maar met eene kloekmoedigheid die zoo eenvoudig en zacht was, dat men deuzelven scheen niet te willen opmerken; met de wereldsche zaken slechts te doen hebbende, voor zoover zij eervol zijn, om de orde in eenige openbare comptabiliteit te brengen en eenen geregelden gang te geven aan de administratien en geleerde genootschappen; bemind in weerwil zijner uitstekendheid boven anderen, geëerbiedigd bij den achtervolgelijken val der gouvernementen, die in hem den eerbiedwaardigen vertegenwoordiger van kennis en deugdzaamheid beschouwen; gelukkig genoeg om te leven buiten de geweldige schokken der beschaving, en slechts deelnemende aan derzelver vreedzame en tot verlichting strekkende overwinningen; eene werkdadigheid bezittende, die hem geen oogenblik deed verliezen, en eene buigzaamheid van geest, welke hem door afwisseling van arbeid ontspanning verschafte; vader van de oostersche wetenschap der negentiende eeuw; een der schoonste en zuiverste karakters voorzeker, welke onze zoo gemengde eeuw aan het onderzoek kan aanbieden, wanneer onze kleinzonen minachtend op onze aanmatigingen zullen neêrzien en onze uitspraken te niet doen."

Wij zijn onderrigt geworden, dat de heer *Alexandre*, door wien in het vorig jaar, met zijn toenmalig fransch tooneelgezelschap, in onzen stadsschouwburg verscheidene opera's werden gegeven, die algemeen voldeden, zich thans voorstelt, om in de aanstaande maanden October en November herwaarts terug te komen, ten einde ons publiek nogmaals door zijne kunstvoorstellingen eenige genoeglijke avonden te verschaffen. De heer *Alexandre* is voor weinige dagen alhier te lande van Parijs terug gekomen, waar door hem een geheel personeel werd aangeworven, onder hetwelk zich uitmuntende zangeressen moeten bevinden; en heeft thans het ontwerp, om, naar het voorbeeld van de zoogenaamde arrondissements-troepen in Frankrijk, en gelijk men zulks in Duitschland en Engeland aantreft, in de onderscheidene gewesten van ons vaderland, achtervolgelijk eene reeks van voorstellingen te geven. In onze stad is dit getal in de gezegde maanden op *negen* bepaald, voor welke men zich in den loop der volgende maand in tijds zal kunnen abonneren. Wij twijfelen niet, of de kunstlievende pogingen van den heer *Alexandre*, wiens voortreffelijk spel in de talrijke rollen iederen kunstminnaar telkens als opgetogen houdt, zullen bij onze ingezetenen en de bewoners van onzen omtrek, de aanmoediging die zij verdienen ten deel vallen.

*** GETROUWD:

FREDERIK VAN HOGENDORP,

EN

Jonkvr. L. M. VAN LIMBURG STIRUM.

HONDSDONK, 16. Augustus 1838.

Eenige Kennisgeving.

*** Heden verloste van een' *ZOON*, Vrouwe JOHANNA RUPERTA DRIJFHOUT VAN HOOFF, geboren ELEMANS

AMERSFOORT, 17. Augustus 1838.

*** De Ondergeteekende berigt het geacht Publiek, dat hij van heden af begonnen is het vak van MEUBELMAKER publiek uit te oefenen, en heeft de eer zich in de gunst en recommandatie aan te bevelen.

BREDA, 16. Augustus 1838. J. KNOEST, *Gampelstraat, Lett. B., N°. 381.*

A. PIRON,

Brugstraat, Letter B, N°. 242.

Heeft de eer de DAMES te berigten, dat hij nog slechts 3 weken hier zal vertoeven; hij is steeds voorzien van een schoon Assortiment HOEDEN, bevelende zich in de gunst van het geëerd Publiek.

VERKOOPING VAN

MEUBILAIRE GOEDEREN.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van Vrouwe B. E. BRUIJNINGA, Weduwe wijlen den Heer J. C. VAN NAERSSEN, in leven Wethouder der Stad *Breda*, en aldaar overleden, in hoedanigheid van Moeder en wettige Voogdesse over haren minderjarigen Zoon F. R. VAN NAERSSEN, beneficiairen Erfgenaam in den Boedel en Nalatenschap van voorschreven zijnen Vader, den Heer J. C. VAN NAERSSEN, ten huize van Mejufvrouw E. VERBEIJ, in het Bleekstraatje op de Ginnekenstraat te *Breda*, op Woensdag den 22. Augustus 1838, des voormiddags ten 10 ure, overgaan tot den publieken VERKOOP van:

1 Eikenhouten Kabinet, dito Hoek- en Dien-Buffet, 1 Secretaire, Latafels, Hoekkastje, Tafels, Stoelen, Spiegels en Schilderijen, Ledikanten met Behangsels, Bedden met hun Toebehooren, Linnen- en Servettengoed, 1 Kolom-Kagchel, Tapijten, eenig Koper-, Tin-, Blik- en IJzerwerk, Porcelein, Glas en Aardewerk, een extra goede Draaibank met bijbehoorende Gereedschappen, twee Jagtgeweren, alsmede een groote IJzeren Balans, en wat verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

Alles daags te voren, ter plaatse voornoemd, op de gewone uren, voor een ieder te zien.

VERKOOPING VAN

VASTE GOEDEREN.

Mr. J. F. C. J. DE ROY, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van den Heer P. C. WIERCX, Notaris te *Ginneken*, op Maandag den 27. Augustus 1838, des namiddags ten drie ure, ten Herberge van M. VLAMINGS, te *Ginneken*, overgaan tot de voorloopige toeschatting van:

EERSTE KOOP. Eene HUIZINGE, SCHUUR, TUIN en ERVE, staande en gelegen in de *Molendreef*, onder *Ginneken*, groot omtrent 24 roeden, 61 ellen, Kadaster Sectie I, N°. 606, 607 en 608; belend zuid den Heer JAMEZ, en noord de Baan naar *Bavel*.

NB. Deze Huizinge heeft drie Vertrekken, waarvan twee met planken Vloeren, alle Gestukadoord en met Stookplaatsen voorzien, een Opkamertje, Keuken met goede Welpomp, Kelder en Zolder. Zijnde de Tuin met vele vruchtdragende Boomen beplant.

Gemelde Huizinge is alle Donderdagen, van des voormiddags 11 tot 's namiddags 2 ure, voor een ieder te zien.

TWEEDE KOOP. Eene HUIZINGE, STALLETJE en ERVE, staande en gelegen te *Ginneken*, ter plaatse genaamd de *Watermolen*, groot omtrent 98 ellen, Kadaster Sectie I, N°. 61 belend oost A. P. MEEUWISSEN, west den Steenweg.

En wijders *acht* Perceelen BOUWLAND, SCHAAR- en MASTBOSCH en WEIDE, gelegen onder de Gemeenten *Ginneken*, *Rijsbergen* en *Chaam*.

Alles bij Aanplak-Billetten breeder omschreven.

AANBESTEDING.

Burgemeester en Wethouderen der Stad *Nymegen*, zijn voornemens, op Maandag, den 17. September 1838, des namiddags ten één uur, in het Raadhuis dezer Stad, aan den minst aannemenden aan te besteden:

Het OPBOUWEN van een LOKAAL voor SCHOUWBURG, MUZIJK-ZAAL, TEEKENSCHOOL, enz., met de levering van de daartoe benoodigde MATERIALEN.

De Teekening en het Bestek zullen, van af den 1. September 1838, ter Secretarie dezer Stad, voor de gegadigden ter inzage liggen; terwijl door den Heer Stads-Architect, op den 14., 15. en 16. September, de verlangde aanwijzing, op de plaats zelve, zal gegeven worden.

Te *Breda* TE HUUR, een goed en zeer gemakkelijk ingerigt HEEREN-HUIS, met TUINTJE, tegen 1°. November of vroeger. Te bevragen bij den Boekhandelaar F. P. STERK.

*** De Ondergeteekende, Geëxamineerd MOND-, KIES- en TANDMEESTER, wonende te *'s Bosch*, berigt het geëerd Publiek, dat hij te spreken en te ontbieden zal zijn van 18. Augustus tot en met 24. Augustus, te *Breda*, in *de Stad Gent*, op den Haagdijk, en van tijd tot tijd in het Kamp bij *Reyen*, in de Societeit van Heeren Officieren der Jagers, bij den Heer FERMY, en dat hij vervolgens zijne Najaars-reis zal voortzetten, naar *Rozendaal*, *Bergen-op-Zoom*, *Steenbergen* en *Willemstad*.

Hij neemt de vrijheid zijne hooggeachte Begunstigers op te merken, dat hij KUNST-TANDEN plaatst, die naar de Natuur volkomen gelijken, en dat bij hem te bekomen zijn, middelen tot onderhoud en sieraad van Mond en Tanden, en tevens dat hij *geene* Compagnons heeft, maar zijn vak uitsluitend met zijn Zoon P. PINKHOFF uitoefent.

S. PINKHOFF, *Geëxamineerd Tandmeester.*

*** J. B. WALLAGH, DENTISTE van de Residentie *'s Hage*, maakt aan zijne geëerde Belanghebbenden bekend, dat hij weder alhier gearriveerd is, ten einde zijne Geabonneerden te bedienen; overigens beveelt hij zich aan diegenen die aan gebreken in den Mond of aan Tanden laboreeren, verdrijft Zinkingen, die Tand- of Kiespijn veroorzaken, trekt Kiezen en Tanden op eene buitengewone behendige manier, zuivert voorts Tanden en maakt dezelve zeer wit, maakt en zet ook Kunst-Tanden in, zonder dat zij van de natuurlijke zijn te onderscheiden, van een tot een geheel gebit, tot het gebruik volkomen voldoende; terwijl bij hem te bekomen zijn alle middelen tot onderhoud en sieraad van Mond en Tanden; is dagelijks te spreken of te ontbieden op den Haagdijk N°. 146, bij A. WALLAGH.

VERKOOPING VAN BOEKEN, ENZ., ENZ.

Op Maandag den 20. Augustus 1838 en *tien* volgende dagen, (uitgezonderd Zondag) zal de Notaris M. BAX, te *Bergen-op-Zoom*, publiek Verkoopen:

Eene zeer belangrijke verzameling uitmuntende wel geconditioneerde BOEKEN, in verschillende Talen, over onderscheiden vakken van Geleerdheid, Kunst en Smaak, waaronder voorname en kostbare Werken, benevens superbe Aard- en Hemel-Globen (34 duim Diameter), Atlassen, Kaarten, Schilderijen, Prenten, Teekeningen, Horens, Schulpen, Dieren op Liquor en verdere natuurlijke Zeldzaamheden, meest voortreffelijk en fraai; te zamen circa 4000 Nummers en de verspreide Catalogussen uitmakende, — alles nagelaten door en Verkocht zullende worden ten Sterfhuize van den Heer J. G. VAN KUIJK KOUDSIJN, te *Bergen-op-Zoom*, elke dag die Nummers en invoege als op dezelve Catalogussen vermeld.

Hetgeen dagelijks wordt verkocht, is des morgens één uur voor de Verkooping te zien.

De Commissien kunnen den Boekhandelaar F. P. STERK, te *Breda*, bij wien de Catalogussen zijn gedrukt, mits *franco*, opgedragen worden.

STOOMBOOTEN

WILLEM DE EERSTE en KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Varende in het Beurt-veer tusschen NIJMEGEN en ROTTERDAM, vice versa.

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en [illegible], alle dagen, 's morgens ten 7 ure, en Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN, alle dagen, 's morgens ten 6 ure.

Zullende dadelijk bij aankomst te *Rotterdam* eene zeer geschikte DILIGENCE gereed zijn, om de Passagiers naar *'s Hage* te vervoeren, terwijl 's morgens ten half vier ure te *'s Hage* bij J. STAAS, op de Bierkade, zal afrijden eene DILIGENCE, ten einde voor het vertrek der STOOMBOOT te *Rotterdam* aan te komen.

STOOMBOOT [illegible]

PRINSES [illegible]

van MIDDELBURG naar ROTTERDAM.

Augustus 1838.

Van MIDDELBURG.			Van ROTTERDAM.		
† Dingsdag	21,	's morg. 4 uur.	Woensdag	22,	's morg. 5 uur.
† Vrijdag	24,	» 6 »	Zaturdag	25,	» 7 »
Zondag	26,	» 3 »	Maandag	27,	» 8 »

NB. De overtogt op de met een † gemerkte Afvaartdagen is, wegens Strooms-tegenstands, van langeren duur dan op de overige.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.